

TEMA 1
O ANTIGO RÉXIME.
CARACTERÍSTICAS SOCIAIS, ECONÓMICAS E POLÍTICAS.
A ILUSTRACIÓN.

Xosé F. Maneiro
viaxeaitaca.com

II.- A ILUSTRACIÓN.O SÉCULO DAS LUCES.

1.- Concepto.

2.- Características.

3.- Economía:

A.- Fisiócratas (Quesnay)

B.- Liberalismo (Smith)

4.- Socio-política:

A.- Precursores ingleses do S XVII:

Locke e o parlamentarismo inglés.

Hobbes.

B.- Voltaire.

C.- Montesquieu e a separación de poderes.

D.- Rousseau e a soberanía popular.

E.- Despotismo Ilustrado.

5.- Difusión das Luces.

A ILUSTRAÇÃO O SÉCULO DAS LUCES

An engraving depicting a woman in 18th-century attire sitting on the floor and reading a large book. A dog is curled up next to her, and a cat is visible in the background. The scene is set in a room with a patterned rug and a piece of furniture.

*El sueño
de la razón
produce
monstruos*

CONCEPTO

A ILUSTRACIÓN

Movemento intelectual,
que ten a súa orixe en Inglaterra no S XVII
e se estende por **Europa no S XVIII,**
cun **pensamento crítico sobre** os fundamentos
que sostían a sociedade do **Antigo Réxime**

1.700

S XVIII: Século das Luces

1.800

Minorías cultas

Nobles, Clero, Burguesía

As consecuencias últimas das **ideas** da Ilustración
eran claramente **revolucionarias** para o seu tempo
e acabaron por sentar as
bases para o liberalismo do século XIX

CARACTERÍSTICAS

A ILUSTRACIÓN

Razón

⇒ Racionalización do mundo ⇒ Ciencia

Progreso

⇒ Avance e mellora da Humanidade ⇒ Ciencia e Técnica

Natureza

⇒ Xusta e boa ⇒ O home é bo en estado natural

Felicidade

⇒ Dereito do home ⇒ Un fin en si mesma

Visión crítica

⇒ da sociedade do Antigo Réxime ⇒ propón cambios

Os seres humanos nacen libres e iguais

Posúen dereitos naturais inviolables

Oposición ó mercantilismo

Fisiocracia

⇒ Riqueza ⇒ Terra
Agricultura

"Laissez faire, laissez passer"

↳ Leis naturais que rixen a economía ⇒ Non intervención do Estado

Liberalismo

⇒ Adam Smith (1.723-90)

↳ Individualismo ⇒ O interés individual aumenta a riqueza colectiva

↳ Traballo ⇒ Principal fonte de riqueza

↳ Libre mercado ⇒ Libre cambismo ⇒ Liberalización dos factores de produción:
Capital
Terra
Traballo

↳ Lei da oferta e da demanda ⇒ A demanda varía o prezo

↳ Crítica ó sistema económico do AR coa propiedade da terra coma primeiro valor

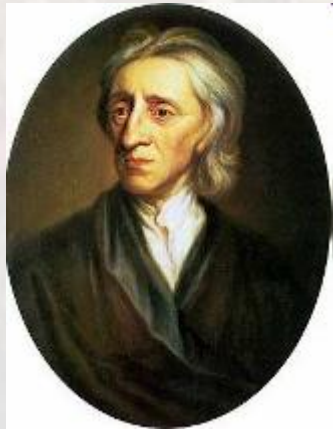
Precursores ingleses do S XVII

John Locke

⇒ O parlamentarismo inglés (Revolución de 1.688)

Pai do liberalismo

John Locke
1.632 – 1.704

Monarquía limitada por un parlamento

Dous poderes: legislativo e executivo

separación

⇒ evitar a tiranía

Justificación da revolución

←⇒ Dereito á resistencia a un poder arbitrario

Hobbes

A soberanía está no monarca pero non ten orixe divino

Thomas Hobbes
1.588 - 1679

S XVIII

Voltaire
1694 – 1778

Voltaire

“Non estou de acordo co que dis,
pero defendería ata a morte o teu dereito a decilo”

Liberdade → De pensamento → Tolerancia
Relixiosa

Deísmo

Montesquieu
1689 - 1755

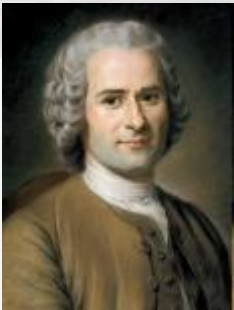
Montesquieu

→ A separación de poderes

Monarquía constitucional ← Ver Locke

Legislativo
Executivo
Judicial

Rousseau
1712 - 88

Rousseau

→ Soberanía popular → Suma das vontades individuais

Precursores da democracia

Crítica á propiedade
Defensa da igualdade entre os homes

Gobernantes coma representantes
eleixidos polo pobo co seu voto

POLÍTICA : Despotismo Ilustrado

A ILUSTRACIÓN

Monarcas influenciados pelas ideas ilustradas no seu goberno

" Todo para o pobo pero sin o pobo " ➡ Medo á revolución

Características

- ↳ Absolutismo
 - ↳ Racionalización da administración
 - ↳ Fomento da educación
 - ↳ Modernización económica
- ↓
- Liberdade de comercio

Resultado limitado

Busca maior cuota de poder

Burguesía

Pobo

Non mellora as súas condicións de vida

Imos cara as revolucións liberais

POLÍTICA : Despotismo Ilustrado

A ILUSTRACIÓN

Federico II de Prusia

Catalina II de Rusia

Xosé II de Austria

Carlos III de España

Gustavo III de Suecia

ENCYCLOPÉDIE,
O U
DICTIONNAIRE RAISONNÉ
DES SCIENCES,
DES ARTS ET DES MÉTIERS,

PAR UNE SOCIÉTÉ DE GENS DE LETTRES.

Mis en ordre & publié par M. *DIDEROT*, de l'Académie Royale des Sciences & des Belles-Lettres de Prusse; & quant à la PARTIE MATHÉMATIQUE, par M. *D'ALEMBERT*, de l'Académie Royale des Sciences de Paris, de celle de Prusse, & de la Société Royale de Londres.

*Tantum series juncturaque pollet,
Tantum de medio sumptis accedit honoris! HORAT.*

TOME PREMIER.

A PARIS,

Chez { *BRIASSON, rue Saint Jacques, à la Sclera.*
DAVID l'aîné, rue Saint Jacques, à la Plume d'or.
LE BRETON, Imprimeur ordinaire du Roy, rue de la Harpe.
DURAND, rue Saint Jacques, à Saint Landry, & au Griffon.

M. DCC. LI.

AVEC APPROBATION ET PRIVILEGE DU ROY.

Enciclopedia (1751 - 76)

Base dos partidos políticos: salons, tertulias,...

Xornais, academias científicas e humanísticas

A ILUSTRACIÓN: O SÉCULO DAS “LUCES”

Europa (S XVIII): Movemento intelectual cun pensamento crítico sobre os fundamentos que sostiñan a sociedade do Antigo Réxime

Características

• Razón :

Explicación racional do mundo

• Progreso :

Avance e mellora da humanidade

↓
Ciencia e Técnica

• Natureza :

Boa e orixe de todo

• Felicidade :

Dereito do home

• Visión crítica da sociedade :

Desexo de cambio social

↓
Crítica á Igrexa, institucións, costumes, tradicionais

Economía

• Fisiocracia

↓
Quesnay
(1.694 – 1.774)

Riqueza

↓
Terra - Agricultura

Non intervención do Estado

• Liberalismo

↓
Adam Smith
(1.723-90)

Individualismo
Traballo
Libre mercado
Lei da oferta e da demanda

Socio-Política

Precursores ingleses do S XVII

John Locke
(1632-1704)

Contrato social: parlamentarismo
Dous poderes separados:
Lexislativo e executivo
Xustificación da revolución

Hobbes
(1588-1679)

Soberanía no monarca
pero non de orixe divino

S XVIII

Voltaire
(1694-1778)

Liberdade política
e de pensamento
Deísmo

Montesquieu
(1685-1755)

Monarquía constitucional
Separación de poderes:
Executivo
Lexislativo
Xudicial

Rousseau
(1712-88)

Soberanía popular
Eleccións
Precursor
da democracia

Despotismo Ilustrado:

“Todo para o pobo pero sin o pobo”

Absolutismo
Reformismo
Modernización económica
Resultado limitado: medo á revolución